

Czy jadłowstręt psychiczny można traktować jako uzależnienie od głodzenia się i aktywności fizycznej? Znaczenie układu endokannabinoidowego, oreksynowego i dopaminergicznego

Wojciech Ziemichód¹, Natalia Kajka¹, Agata Makarewicz¹, Michał Dzikowski¹, Zuzanna Rząd¹, Hanna Karakuła-Juchnowicz¹

¹I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Wstęp: Anoreksja Nervosa (AN) jest chorobą wieloczynnikową, charakteryzującą się celowym zmniejszaniem masy ciała z jednoczesnym zaburzonym obrazem własnego wyglądu. Nowe podejście do AN jako do zaburzenia spowodowanego uzależnieniem od głodzenia się i aktywności fizycznej (ang. Food Addiction; FA) powstało w celu zrozumienia wzorców żywieniowych odzwierciedlających zmiany behawioralne, podobne do tych występujących przy uzależnieniach od substancji psychoaktywnych. Dla pacjentek utrata wagi jest nagrodą wywołującą uczucie przyjemności i satysfakcji. W wielu badaniach udowodniono uzależniające właściwości ćwiczeń u osób z AN.

Metody: Dokonano przeglądu dostępnej literatury zgromadzonej w bazach danych (PubMed, Scopus) w okresie do 30 kwietnia 2024, używając słów-kluczy: anorexia nervosa, exercise addiction, food addiction, starvation addiction, orexin system, endocannabinoid system dopaminergic system.

Wyniki: Dane literaturowe wskazują, że zmiany w układzie endokannabinoidowym (eCB), oreksynowym i dopaminergicznym mogą mieć związek z patofizjologią AN, jak również uzależnień. Zarówno układ eCB, jak i oreksynowy reguluje zachowania żywieniowe na poziomie ośrodkowego układu nerwowego, a poprzez interakcje pomiędzy tymi układami oraz układem dopaminergicznym może mieć związek z rozwojem uzależnień.

Wnioski: Dysfunkcje wyżej wymienionych układów mogą stanowić podłoże patofizjologiczne uzależnienia od głodzenia i aktywności fizycznej, w konsekwencji doprowadzając do rozwoju AN.